

Onderwerp

Subsidies culturele instellingen deelregeling De Basis

Opsteller	Michelle Jacobs	Behandeldatum	15 oktober 2024
Programma	Cultuur en Cultureel erfgoed	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	N.P. Vergunst		

Advies

1. De adviezen uit het rapport 'Bloei' van de commissie Groei over te nemen.
2. Op basis van het advies van de commissie Groei. aan Stichting Doornroosje een subsidie van € 1.762.035 per jaar te verlenen in de periode 2025-2028.
3. Op basis van het van het advies van de commissie Groei. aan Stichting Lindenberg Cultuurhuis een subsidie van € 4.680.908 per jaar te verlenen in de periode 2025-2028.
4. Op basis van het advies van de commissie Groei. aan Stichting LUX een subsidie van € 1.841.907 per jaar te verlenen in de periode 2025-2028.
5. Op basis van het advies van de commissie Groei. aan Stichting Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid een subsidie van € 6.937.653 per jaar te verlenen in de periode 2025-2028.
6. a. Op basis van het advies van de commissie Groei. aan Stichting Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereeniging een subsidie van € 3.630.631 per jaar te verlenen in 2025 en 2028 en een subsidie van 3.880.631 per jaar in 2026 en 2027.
b. Aan Stichting Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereeniging een huurkorting te verlenen van € 130.000 in 2026 en € 90.000 in 2027 en deze huurkorting te dekken uit het onderhoudsbudget.
7. Op basis van het advies van de commissie Groei. aan Stichting Museum het Valkhof-Kam een subsidie van € 2.809.371 in de periode 2025-2028.
8. Onder voorbehoud van vaststelling van de stadsbegroting 2025-2028 de subsidies ten laste te brengen van het programma Cultuur en Cultureel erfgoed.
9. De brief aan de raad over alle meerjarige subsidies die we verstrekken in 2025-2028 in het kader van deelregeling Meerjarige Culturele Programma's en deelregeling De Basis vast te stellen.

Aanleiding

Op 25 september 2019 heeft de gemeenteraad van de gemeente Nijmegen de cultuurvisie Groei. vastgesteld. In de uitwerking van deze visie is de Subsidieregeling Cultuur Nijmegen 2025 vastgesteld, de deelregeling De Basis is daar een onderdeel van. De 6 instellingen die de basis vormen van culturele ecosysteem in Nijmegen komen voor deze deelregeling in aanmerking. In juni 2024 hebben deze 6 instellingen hun meerjarenbeleidsplannen ingediend voor de periode 2025-2028. Voor 2026 en 2027 heeft Stichting Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereeniging een aanvullende bijdrage gevraagd om tijdens de sluitingsjaren van de stadsschouwburg activiteiten in de stad te organiseren. Een externe adviescommissie heeft alle plannen inhoudelijk beoordeeld. Met dit voorstel stellen we voor de 6 aanvragen te honoreren en in te stemmen met het adviesrapport 'Bloei' van de commissie Groei.

Beoogde impact

De subsidies dragen bij aan het realiseren van de doelstellingen uit de drie programmajlijnen uit de cultuurvisie Groei.:

1. Kunst en cultuur voor en door iedereen
2. Aantrekkingskracht van Nijmegen vergroten door middel van cultuur
3. Ruimte voor innovatie en creativiteit

Dit voorstel is een uitvoering van de activiteit: We geven meerjarige subsidies aan culturele organisaties, die samen zorgen voor stedelijk aanbod in Nijmegen.

Argumenten

1.1 De commissie heeft de aanvragen van De Basis beoordeeld op de doelen en ambities uit de cultuurvisie Groei. en de criteria uit de subsidieregeling

Voor de beoordeling van de aanvragen hebben we advies gevraagd aan de adviescommissie Groei. De beoordeling vond plaats aan de hand van 3 beoordelingscriteria van de Subsidieregeling Cultuur Nijmegen 2025, deelregeling De Basis:

- Artistieke kwaliteit
- Uitvoerbaarheid
- Meerwaarde voor de stad

Daarnaast hebben alle instellingen hun aanvraag kunnen toelichten in een vraaggesprek met de commissie. De conceptadviezen zijn voorgelegd aan de aanvragers om te controleren op feitelijke onjuistheden. De reacties van de aanvragers zijn door de commissie verwerkt. De commissie heeft haar bevindingen middels een advies aan de gemeente kenbaar gemaakt. De commissie is van oordeel dat de 6 aanvragen voldoen aan de criteria van de regeling en stelt voor de aanvragen te honoreren met het gevraagde bedrag. We zien geen aanleiding om van het advies af te wijken en nemen het advies van de commissie over.

Adviesrapport 'Bloei'

Naast de 6 adviezen voor De Basis, zijn in het adviesrapport 'Bloei' ook alle adviezen van de deelregeling Meerjarige Culturele Programma's (MCP) opgenomen. Eerder dit jaar heeft de adviescommissie de MCP-aanvragen beoordeeld. Hierover hebben wij op 3 september reeds een besluit genomen. Naast de adviezen per aanvraag, omvat het rapport algemene bevindingen, conclusies en aanbevelingen over De Basis en de MCP samen.

Algemene bevindingen:

- Er zijn over het algemeen betere plannen ingediend dan 4 jaar geleden. Een goed plan is het resultaat van goede artistieke plannen, sterk ondernemerschap en een heldere visie op de meerwaarde voor de stad. De commissie heeft niet alle plannen van de deelregeling MCP met een positief advies kunnen honoreren doordat het budget op was.
- Er is voor de MCP meer budget door de gemeente beschikbaar gesteld dan 4 jaar geleden. Dit budget is door de aanvragers grotendeels benut om kostenstijgingen op te vangen en te voldoen aan fair pay. Hierdoor is de ruimte voor nieuwe partijen, naast de partijen die in 2021-2024 al subsidie ontvingen, beperkt. De commissie ziet in de Nijmeegse cultuursector potentie voor een nog steviger en diverser cultuuraanbod dat voor meer Nijmegenaren bereikbaar is, als er meer middelen zouden zijn.
- De commissie ziet nog veel kwetsbare begrotingen, waarbij krapte (en het risico op hoge werkdruk) de boventoon voert. Dit is een patroon dat de commissie landelijk ziet. In krapte is het moeilijk groeien.

Collegevoorstel

- Er zijn instellingen die eerst een eenjarige subsidie van de gemeente hadden, doorgroeid naar een meerjarige subsidie. De commissie ziet dat doorstroom mogelijk is.

De belangrijkste conclusies en aanbevelingen zijn:

- Broedplaatsen: de commissie vraagt aandacht voor het belang van broedplaatsen. De gemeente ontwikkelt op dit moment haar broedplaatsenbeleid en de commissie ziet de uitwerking met veel plezier tegemoet.
- Vastgoed: veel organisaties zoeken naar ruimte. Ook stelt de commissie dat huisvestingskosten dusdanig stijgen dat ze van invloed zijn op de uitvoering van activiteiten. De commissie adviseert de afdelingen cultuur en vastgoed (en mogelijk gebiedsontwikkeling) de komende jaren samen op te trekken om de problemen het hoofd te bieden.
- Integrale aanpak: de commissie pleit voor het inzetten van kunst en cultuur bij onder meer wijkaanpak, gebiedsontwikkeling, binnenstad, economie. Onder andere bij de ontwikkeling van voorzieningen, maar ook in het kader van mogelijkheden voor financiering van cultuur vanuit andere domeinen.
- Museumvisie: de commissie pleit voor een integrale museumvisie, waarin meerdere musea, gesubsidieerd en niet gesubsidieerd, een plek krijgen. Niet alle musea passen binnen de kaders van de cultuurvisie. Een integrale visie brengt in beeld wat de waarde van deze musea is voor de stad en welke rol de gemeente inneemt.
- MCP over 2 jaar: een aantal aanvragers heeft nu voor 2 jaar subsidie aangevraagd en zal over 2 jaar weer aanvragen. De commissie raadt aan om de kaders voor de deelregeling over 2 jaar zo snel mogelijk vast te leggen.

2.1 t/m 7.1 We nemen het advies van de commissie over en honoreren de 6 aanvragen van De Basis

Binnen de deelregeling De Basis kunnen alleen de 6 basisinstellingen aanvragen. Dit zijn Doornroosje, De Lindenberg, LUX, Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid (OBGZ), Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereeniging (SEDV) en Valkhof Museum. De subsidies zijn bedoeld om het culturele ecosysteem in Nijmegen te behouden en te versterken. De 6 instellingen dienden een aanvraag in voor de periode 2025-2028.

De commissie is positief over alle plannen en oordeelt dat de aanvragen voldoende bijdragen aan de drie criteria van de regeling. OBGZ, De Lindenberg, Doornroosje en Valkhof Museum ontvangen een voortzetting van de huidige subsidie.

De subsidie voor LUX stijgt met € 350.000. De commissie heeft in haar advies over de vorige periode (2021-2024) al aangegeven dat LUX het met weinig middelen moet doen. De afgelopen periode stegen de huisvestings- en personeelslasten fors, met ingrijpende maatregelen waaronder een reorganisatie tot gevolg. De commissie is positief over het plan 2025-2028. Met de gevraagde subsidie blijft de kernprogrammering van LUX overeind en kan personeel fair pay worden betaald.

De subsidie aan SEDV stijgt met € 300.000. Deze stijging is te wijten aan een geplande huurverhoging voor Concertgebouw De Vereeniging in de komende periode en voor de Stadsschouwburg na de verbouwing. Tegelijkertijd zijn er gedeelde inkomsten door tijdelijke sluiting van de Stadsschouwburg. Tijdens de verbouwing van de Stadsschouwburg verlenen we een huurkorting van € 130.000 in 2026 en € 90.000 in 2027

Collegevoorstel

voor het pand. Reden is dat er in die periode geen onderhoud aan het pand uitgevoerd hoeft te worden. We verminderen de huur met de kosten die we daarvoor normaal gesproken uitgeven. We kunnen dit daarom met een budget neutrale begrotingswijziging doorvoeren. We nemen dit mee in de stadsbegroting 2026-2029. Daarnaast vraagt SEDV een incidentele subsidie van € 250.000 in 2026 en 2027 voor het onderdeel Stadsschouwburg op Tournee. Dit betreft programma maken in de stad in de sluitingsjaren, wat van belang is voor het behoud van het aanbod voor het publiek. SEDV kan door het sluiten van het gebouw van de Stadsschouwburg onvoldoende inkomsten genereren om deze en andere lasten volledig te dekken. Wel draagt SEDV zelf ook risico door een groot deel van het eigen vermogen aan te spreken. De commissie oordeelt positief over het plan en vindt de gevraagde verhoging logisch.

Aanvrager	Subsidieverlening (per jaar)*
Doornroosje	€ 1.762.035
Lindenberg Cultuurhuis	€ 4.680.908
LUX	€ 1.841.907
Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid	€ 6.937.653
Stadsschouwburg & De Vereeniging	€ 3.630.631
Valkhof Museum	€ 2.809.371
Totaal in de jaren 2025 en 2028	€ 21.662.505
Totaal in de jaren 2026 en 2027	€ 21.912.505**

* Subsidieverlening op basis van prijsniveau 2025

** Incidentele verhoging in 2026-2027 van €250.000 ten aanzien van Stadsschouwburg op Tournee.

8.1 Nadat de stadsbegroting 2025-2028 is vastgesteld wordt de subsidieverlening definitief. Alle subsidieverleningen zijn nog onder voorbehoud. De stadsbegroting 2025-2028 moet nog worden vastgesteld door de raad.

9.1 Met de brief aan de gemeenteraad informeren wij de gemeenteraad over de uitvoering van de cultuurvisie.

Met deze subsidieverlening en het advies van de adviescommissie Groei, zetten we belangrijke stappen in de ambities uit de cultuurvisie. Via deze brief krijgt de gemeenteraad inzicht in de uitvoering van de visie. De aanbevelingen uit het adviesrapport 'Bloei!' vragen om een verdere uitwerking. Hier gaan we de komende periode mee aan de slag. In bijgaande brief (bijlage 4) geven we een eerste reactie.

Kanttekening

De begrotingen van de instellingen zijn allemaal opgesteld voordat het hogere tarief van 21% btw op kunst en cultuur in gaat vanaf 2026. We verwachten dat de verhoging, die wordt gedaan in een periode waarin de lasten al fors stijgen, onder andere door gestegen lonen, hoge huisvestingslasten en fair pay (eerlijke betaling van werkende in de cultuursector), impact gaat hebben op de sector. Het kan zijn dat prestaties die nu afgesproken zijn, niet geheel gerealiseerd worden. We blijven hierover in gesprek met gesubsidieerde instellingen.

Financiën

De subsidies van deelregeling De Basis worden ten laste gebracht van het programma Cultuur en Cultureel erfgoed. Binnen het programma zijn voldoende middelen beschikbaar om de kosten te dekken. Voor de subsidies gelden de volgende deelproductnummers:

- Doornroosje, deelproductnummer 60572.D.44015
- Lindenberg Cultuurhuis, deelproductnummer 60589.S.44015
- LUX, deelproductnummer 60574.D.44015
- Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid, deelproductnummer 60577.D.44014
- Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereeniging, deelproductnummer 60579.D.44015
- Valkhof Museum, deelproductnummer 60575.D.441014.

De huurkorting die wij aan Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereeniging verstrekken (2026: € 130.000 en 2027: € 90.000) wordt gedekt uit een verlaging van het onderhoudsbudget met eenzelfde bedrag. De financiële vertaling van deze budget neutrale wijziging zullen wij in de Stadsbegroting 2026-2029 meenemen.

Vervolg

Na besluitvorming stellen wij alle organisaties op de hoogte van ons besluit door middel van een subsidiebeschikking. De organisaties kunnen tegen het besluit bezwaar maken.

Bijlagen

1. Adviesrapport 'Bloei'
2. Voorbeeldaanvraag Doornroosje
3. Voorbeeldbeschikking Doornroosje
4. Brief aan de raad 'Meerjarige subsidies cultuur 2025-2028'